

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

TROMBOTSÜÜTIDE FUNKTSIOONI UURING

Lühendid	B-PFA-Col/Epi B-PFA-Col/ADP
Mõiste	<p>Trombotsüütide funktsiooni uuring võimaldab hinnata primaarset hemostaasi. PFA süsteemis imiteeritakse verevoolu kapillaarides. Tsitraatveri imetakse kassetis läbi väikese membraaniava (\varnothing 150μm). Membraan on kaetud subendoteliaalse valgu kollageeniga ja epinefriini või ADP-ga. Membraan käivitab trombotsüütide adhesiooni, aktivatsiooni ja agregaatide moodustumise, mis viib 150 μm keskse ava ummistumiseni ja verevoolu lakkamiseni. Mõõdetakse membraaniava sulgumiseks kuluvat aega (Clousure Time – CT).</p> <p>B-PFA-Col/Epi on trombotsüütide funktsiooni esmane test baasagregatsiooni määramiseks. Test on väga tundlik kõigi trombotsüütide talitlushäirete suhtes. B-PFA-Col/ADP uuring tehakse Col/Epi patoloogilise tulemuse korral.</p>
Näidustused	<ul style="list-style-type: none">▪ Kahtlus pärilikele või omandatud trombotsüütide funktsioonihäiretele
Proovivõtu vahendid	Naatriumtsitraadiga (9NC) katsuti (sinine kork musta rõngaga)
Materjali säilivus ja transport	Veri transportida laborisse esimesel võimalusel 3 tunni jooksul. Veri: 15–25 °C 4 tundi (avamata, tsentrifuugimata katsutis). 2–8 °C ei ole stabiilne
Teostamise aeg ja koht	Ööpäevaringselt, hematoloogia labor, Ravi 18
Mõõtmismeetod	Sulgumisaeg (Clousure Time)
Referentsvahemikud	Col/Epi 84-160 s Col/ADP 68-121 s
Segavad faktorid	<ul style="list-style-type: none">▪ Kõik trombotsüütide funktsiooni uuringud on väga tundlikud segavatele faktoritele.▪ Trombotsüütide funktsiooni hindamiseks on soovitatav, et võimalusel on patsient 7-10 päeva ilma NSAID jt.(vt allpool) ravimiteta ja ei kasuta toidulisandeid.▪ Hct < 35% või >50%; Plt < 150 või >500 x10⁹/l▪ Hemolüüs, hüübed, lipeemia, vale vere ja antikoagulandi suhe▪ ravimid: antiagregandid, NSAID ja neid sisaldavad ravimid (valuvaigistid, gripisegud, palavikulangetajad), streptokinaas, mõned antibiootikumid (penicillin), antihistamiinikumid, tritsüklilised antidepressandid▪ toidulisandid: omega-3, kalamaksaõli, kakao/šokolaad, küüslauk, kurkum, ginko biloba, köömned, alkohol
Tõlgendus	<ul style="list-style-type: none">▪ Tulemuste hindamisel peab arvestama anamneesi, objektiivset leidu ja teiste analüüsides tulemusi. Referentsvahemikus sulgemisaeg välistab kliiniliselt olulise trombotsüütide funktsiooni defekti▪ Trombotsüütide funktsiooni häire, mis on tõenäoliselt tingitud aspiriinravist. Col/ADP uuringu tundlikkus on aspiriini toime suhtes madal, tulemus jääb referentsvahemikku. Uuring aitab selgitada, kas Col/Epi sulgumisaja pikenemine on põhjustatud aspiriini toimest. Kui aspiriinravi foonil Col/Epi aeg ei suurene, siis aspiriini trombotsüüte inhibeeriv toime on puudulik (ravimi imendumishäired, ebaregulaarne ravimi tarvitamine)

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

Col/Epi↑, Col/ADP ↑	<ul style="list-style-type: none">▪ Mõõdukalt/tugevalt väljendunud trombotsüütide düsfunktsioon, mille etioloogia ei selgu sellel uuringul. Tulemuste hindamisel peab arvestama anamneesi, objektiivset leidu ja teiste analüüside tulemusi. Võimalusel korrata analüüsi 10 päeva pärast välistades segavad faktorid.▪ Ravimindutseeritud (s.h toidulisandid) trombotsüütide düsfunktsioon▪ Omandatud ja pärilikud trombotsüütide funktsioonihäired (von Willebrandi tõbi jt)
HK hinnakirja koodid	66306
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none">1. Emmanuel J. Favallora (2017) Clinical utility of closure times using the platelet function analyser-100/200. Am J Hematol.2017;92:398-4042. C.P.M. Hayward, P. Harrison, M. Cattaneo, T.L Ortel, A.K Rao (2006) Platelet function analyser (PFA)-100 closure time in the evaluation of platelet disorders and platelet function. Journal of Thrombosis and Haemostasis, 4:312-3193. Reagendi kasutusjuhend, Siemens (2012-10)Dade PFA Collagen/EPI and Dade PFA Collagen/ADP Test Cartridge
Koostaja	Ellind Lind